

SÖDERMALMS STADSDELSNÄMND

2009-12-10

Ärende 8
Budget och verksamhetsplan
2010

Jan Forsell m.fl. (S)
Birger Jeansson (MP)
Heinz Spira (V)

FÖRSLAG TILL BESLUT

att bifalla förvaltningen förslag till beslut vad avser p.2 – 3, 5 och 7,
att avslå förvaltningens förslag till aktivitetsplan samt
att i övrigt delvis bifalla förvaltningens förslag till Verksamhetsplan 2010 med följande tillägg

1. att antalet barn i förskolan i småbarnsgrupper inte ska vara fler än 14 och i grupperna för de äldre barnen inte fler än 18 med målsättningen att sänka antalet till 12 respektive 16 när tillfälle ges,
2. att införa en avgiftsfri månad inom förskolan,
3. att inrätta ytterligare fältassistenttjänster, så att vi har 6 tjänster,
4. att alla barn mellan 9 och 16 år ska erbjudas plats i kolloverksamheten,
5. att avsätta ytterligare resurser för att främja sommarjobb bland ungdomar,
6. att avsätta 25.000 kr samt administrativt stöd för att stödja Nattvandrarverksamheten,
7. att ytterligare 3 icke-kommersiella träffpunkter för ungdomar inrättas i stadsdelen,
8. att fritidsgårdarna håller öppet längre – även på lördagar,
9. att ett rådgivande organ till stadsdelsnämnden för och med ungdomar inrättas,
10. att 4 000 000 tillskjuts för att möjliggöra bidrag till ideella organisationer som bedriver verksamheter för barn, ungdomar och äldre,
11. att återinrätta en kultursekreterartjänst,

12. att fixartjänsten ska erbjudas alla invånare som har fyllt 67 år
13. att alla över 75 år ska ha rätt till två timmars hemtjänst per vecka med förenklad biståndsbedömning,
14. att en högre andel av personalen inom äldreomsorgen ska ha relevant utbildning,
15. att öka valfriheten genom att ge den enskilde inom äldreomsorgen större inflytandet över vilka insatser som ska utföras,
16. att rätten till utevistelse/sällskapstid garanteras i biståndsbeslutet,
17. att kosthållningen vid vård- och omsorgsboenden samt i förekommande fall inom hemtjänsten ses över och förbättras,
18. att uppdra till förvaltningen att föreslå åtgärder för att motverka bristerna inom den kommunala hälso- och sjukvården vid vård- och omsorgsboenden och då främst inom områdena demens, nutrition och inkontinens,
19. att de lokala pensionärsrådets och förtroenderådets ställning och inflytande stärks,
20. att egenregianbud alltid ska lämnas vid upphandling av vård- och omsorgsboenden,
21. att öka informationen och stödet till anhörigvårdare,
22. att förstärka heminstruktörsorganisationen så att stadsdelen alltid har två heminstruktörer för synskadade och en för döva och hörselskadade,
23. att fler mötesplatser/tillfällen skapas för de barn och ungdomar med funktionshinder som önskar sådana.
24. att samarbetet med arbetsförmedlingen utvecklas för att hjälpa de ungdomar som slutar särskolan att komma ut i arbetslivet eller i någon form av arbetslivsinriktad sysselsättning,
25. att behålla verksamheten vid Arbetscentrum samt att inrätta ytterligare en dagverksamhet för psykiskt funktionshindrade inrättas,
26. att kostnaden för SL-kort ska inkluderas i försörjningsstödet,
27. att det totala värdet av inköpta ekologiska livsmedel ska vara minst 25 % med ambitionen att andelen ska öka ytterligare,
28. att stadsdelsnämnden som arbetsgivare erbjuder samtliga anställda som så önskar att arbeta heltid,
29. att uppdra till förvaltningen att snarast göra förvaltningens lokaler på Göta Ark fullt tillgängliga även för människor med funktionsnedsättning samt
30. att därutöver anföra följande

Vi prioriterar utveckling av verksamhet och kvalitetsförbättringar inom de områden som stadsdelsnämnden svarar för. Vårt förslag till budget för 2010 utgår från den skattesats som gällde när vi var i majoritet i kommunfullmäktige. Den är 60 öre högre per skattekrona än årets borgerliga förslag, vilket ger utrymme för förbättringar och utveckling av verksamheten.

Förskoleverksamhet

Alla barn ska uppmuntras att växa till fria och självständiga vuxna, oavsett bakgrund eller föräldrarnas ekonomi. Vårdnadsbidraget skall tas bort då det hindrar barnen att komma i åtnjutande av de utvecklingsmöjligheter som förskolan ger. Barnen ska lämna förskolan övertygade om sin egen förmåga och med de kunskaper och färdigheter som behövs för att ta till sig undervisningen i grundskolan. Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet. Dess viktigaste uppgift är att utplåna orättvisa skillnader i barns förutsättningar.

För att kunna säkerställa lika möjligheter och villkor för alla barn behöver vi ha en förskola som har möjlighet att möta alla barn utifrån deras behov och förutsättningar. Särskilt viktigt är att arbeta språkutvecklande med så väl barn med utländsk som med svensk bakgrund. Ett rikt språk är en viktig förutsättning för framtida lärande. Ett extra gott stöd skall ges till barn i behov av särskilt stöd.

Förskolan ska aktivt stimulera barnens kreativitet, nyfikenhet och lust att lära. För att möjliggöra detta behövs fler välutbildade pedagoger och mindre barngrupper. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) ska inte vara fler än 14, med en målsättning på 12 barn per grupp. För de äldre barnen (4-5 år) ska grupperna inte bestå av fler än 18 med en målsättning på 16. Detta är en förutsättning för att varje barn ska komma till tals och få möjlighet att påverka sin situation. Alla ska få förskoleplats inom utsatt tid på gångavstånd från hemmet. En avstämning av barngruppernas storlek ska göras minst två gånger per år.

Barn som får tillgång till en bra förskola har klart bättre möjlighet att lyckas under sin fortsatta skolgång och att utvecklas till aktiva medborgare. Att regelbundet få ta del av professionell kultur bidrar också till detta.

Det ställer också krav på en lyckad samverkan mellan förskola – förskoleklass – grundskola och vi beklagar djupt att staden avhänt sig den fördel som det i detta hänseende innebär att ha nämnda skolformer inom samma organisation med bättre möjligheter till integration mellan skolformerna. När grundskolan återförs till stadsdelsnämnderna kan samverkan om det livslånga lärandet återupptas i full skala.

För att klara det fortsatt ökade behovet av förskoleplatser och klara av att erbjuda små barngrupper ska utbyggnadstakten av förskolan vara hög. Utbyggnaden måste också fortsätta i de delar av stadsdelen där barnantalet minskar för att ersätta äldre och mindre lämpliga förskolelokaler.

Förskoleverksamhet ska erbjudas även under kvällar och nätter. En avgiftsfri månad införs inom förskolan.

Alla föräldrar ska kunna vara delaktiga i förskolans demokratiska processer och i dess pedagogiska arbete. Förskolan ska ha en verklig samverkan med föräldrarna kring det enskilda barnets tid i förskolan. Föräldrautbildning ska erbjudas föräldrar till barn i behov av stöd.

Förskoleverksamheten ska bidra till jämställdhet och utveckla strategier och metoder för att integrera jämställdhet och genusperspektiv i det dagliga pedagogiska arbetet.

Verksamhet för barn och ungdom

De kommunala fritidsverksamheterna ska systematiskt arbeta med att säkerställa att alla barn och unga får goda möjligheter till en utvecklande och rolig fritid. Fritidsverksamheterna i stadsdelen ska vara arenor där barn och unga får möjlighet att ge uttryck för sina ambitioner, känslor, kreativitet och tankar i form av kultur och skapande samt idrott och rörelse.

Barn och ungdomar på Södermalm ska i ökad utsträckning ges möjlighet till en rik icke-kommersiell fritid. Alla ungdomar ska ha nära till lättillgängliga mötesplatser, som ska vara lika attraktiva för flickor som för pojkar samt vara tillgängliga för ungdomar med funktionshinder. Därför behövs ytterligare träffpunkter och längre öppethållandetider på fritidsgårdarna. För de minsta barnen ska öppen förskoleverksamhet finnas tillgänglig och parklekarna ska utvecklas och byggas ut. För de äldre barnen och ungdomarna inrättas ytterligare minst 3 fritidsverksamheter, varav en i Södra Hammarbyhamnen och en på västra Södermalm.

Alla barn mellan 9 och 16 år ska erbjudas en plats i kolloverksamheten. Kostnaderna för föräldrarna ska sänkas så att fler barn får ekonomisk möjlighet att delta. För de barn och ungdomar som inte deltar i kolloverksamheten måste alternativa verksamheter ordnas i stadsdelen under sommaren.

Barn och ungdomar på Södermalm ska ha ett ökat inflytande över sin vardag. Därför vill vi att ett rådgivande organ till stadsdelsnämnden inrättas för och med ungdomar.

Kultur- och föreningsverksamhet

I Stockholm ska kulturen vara tillgänglig för alla. I arbetet med att stärka och fördjupa demokratin krävs att alla stockholmare får tillgång till rika kulturupplevelser. Det handlar om stockholmarnas rätt att leva ett rikt liv och vara aktiva medborgare.

Det lokala kulturutbudet för barn, ungdomar och vuxna ska stärkas och utvecklas genom att den kultursekreterartjänst som tidigare fanns, åter inrättas. Kultursekreteraren ska förmedla kultur till stadsdelens olika verksamheter.

Utöver förvaltningens förslag om 2,4 mnkr önskar vi anslå 1,6 mnkr (d.v.s. totalt 4 mnkr) för bidrag till frivilligverksamheter riktat till barn, ungdomar och äldre. Därav ska 1 mnkr riktas till äldre för att utveckla frivilligverksamheterna inom stadsdelen.

Äldreomsorg

Äldre har rätt till ett gott liv med god vård och omsorg, en trygg tillvaro och god social gemenskap. Valfriheten i boendeformer måste garanteras de äldre och det ska vara en självklar rättighet att ha reellt inflytande över sin vardag. Den sociala isoleringen måste brytas och äldre måste få tillgång till ett utbud av fora för ett aktivt liv där möten, upplevelser och aktiviteter blir en del av vardagen.

Omsorgen om de äldre ska präglas av respekt, trygghet och kvalitet. Stadsdelsnämnden ska bedriva ett aktivt kvalitetssäkringsarbete gentemot såväl kommunal som privat äldreomsorg för att garantera att äldreomsorgen håller en hög kvalitet och att brukarna är nöjda. Alla som är i behov av stöd, vård och omsorg ska ha rätt att påverka och ha reellt inflytande över vad som ska göras, när det ska göras, hur det ska göras och av vem det ska göras.

För att öka valfriheten för de äldre ska tillgången till kommunala alternativ inom vård- och omsorgsboenden, andra former av äldreboenden samt inom hemtjänsten garanteras inom Södermalm. Äldreomsorgen ska skyddas mot vinstintressen, varför konkurrensutsättningen ska hejdas. Vid upphandling av vård- och omsorgsboenden ska egenregianbud alltid lämnas.

De anställdas villkor avgör kvaliteten i omsorgen. Personaltätheten och kontinuiteten är avgörande och måste förbättras. Medarbetarna måste ha en arbetssituation som gör att de orkar arbeta kvar till åtminstone 65 år. Därför ska de ha rätt till heltid samt till kompetensutveckling, träning och handledning.

Erfarenheter ska tas till vara genom förtroenderåd, anhörigråd och pensionärsråd. Dessa skall ges goda förutsättningar för insyn och påverkan.

Trygghetsboenden kan vara ett bra komplement till befintliga vård- och omsorgsboenden, servicehus och andra former av boenden. Innan trygghetsboenden införs måste dock en ordentlig konsekvensbeskrivning av effekterna göras. Det handlar om både innehåll, finansiering och kostnaderna för den enskilde stockholmaren som boendeformen är tänkt för, samt hur införandet påverkar andra befintliga boendeformer. Trygghetsboenden ska vara ett komplement till servicehus, seniorboenden o dyl och ingen ersättning för dessa.

Hemtjänsten ska hålla hög personalkontinuitet. Alla över 75 år ska ha rätt till 2 timmars hemtjänst/vecka för stöd i vardagslivet. Dessa insatser ska utgå ifrån den äldres egna önskemål och beslutas med förenklad biståndsbedömning. Äldre som har beviljats bistånd i form av hemtjänst ska själva få avgöra om de vill ha hemlagad mat eller matlåda. Avgiftsfria fixartjänster ska finnas i alla stadsdelar och erbjudas kommuninvånare som har fyllt 67 år. Alla som behöver ska erbjudas trygghetslarm. Tillsammans med föreningslivet ska träffpunkter utvecklas inom stadsdelen.

Staden ska sträva mot en förenklad biståndsbedömning och en ökad reell valfrihet inom äldreomsorgen. För äldre som ansöker om äldreboende, och i synnerhet vård- och omsorgsboende, ska oro, social isolering, otrygghet och den egna upplevelsen av ohälsa beaktas i bedömningen.

Stadens ambition att förenkla för stockholmarna att sköta alltmer över Internet måste även mötas med en satsning att göra datorer och bredband mer tillgängliga på äldrecentra, träffpunkter och andra äldreverksamheter. Likaså måste de äldres behov av support för användning av dator, mobiltelefon och TV tillgodoseas, t.ex i form av ungdomsjobb. Detta skulle också öka förståelsen mellan yngre och äldre.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

En avgörande fråga för ett värdigt liv är att bygga bort bristen på bostäder för personer med funktionsnedsättning och därmed öka valfriheten. Det är en kränkning av självbestämmanderätten att inte få säga nej till konkurrensutsättning av sin egen gruppbostad.

Ett modernt och rättvist Stockholm ger människor med funktionsnedsättning möjligheten att leva ett självständigt liv. Tillgängligheten och delaktigheten i samhället ska öka, då de är viktiga grundstenar för ett värdigt och aktivt liv. Det är ett gemensamt ansvar att bekämpa alla former av diskriminering. Ett nytt system för att öka brukarnas inflytande som bygger på den enskildes behov ska tas fram. Brukarinflytandet ska också stärkas genom införandet av brukarråd i alla verksamheter. Utbildning om FN-konventionen om rättigheter för funktionsnedsatta ska genomföras för berörd personal.

Alla stockholmare med funktionsnedsättning ska bemötas med respekt, ges en god omsorg, ha en värdig vardag och möjlighet till en rik fritid. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska öka genom handikappanpassningar av utemiljön och den offentliga miljön. Samlingslokaler ska vara utformade med tanke på personer med funktionsnedsättning. Vi vill uppdraga till förvaltningen att snarast göra lokalerna på Göta Ark fullt tillgängliga även för personer med funktionsnedsättning.

Träffpunkter för ungdomar med funktionsnedsättningar som ökar möjligheten till aktivitet och delaktighet i samhället ska utvecklas.

Att ha ett arbete eller studier att gå till har både positiva fysiska och psykiska effekter samt ökar möjligheterna till ett självständigt liv. Även funktionshindrade ska ha rätt till detta, men de statliga arbetsmarknadspolitiska åtgärderna för denna grupp är otillräckliga. Många funktionshindrade får varken jobb på den reguljära arbetsmarknaden eller med lönebidrag, OSA eller arbete på Samhall. För dessa individer måste staden ställa upp med daglig verksamhet som är inriktad på *arbete*, inte enbart aktivering. Samarbetet med arbetsförmedlingen måste utvecklas inte minst för att hjälpa de ungdomar som slutar särskolan att komma ut i arbetslivet eller i någon form av arbetslivsinriktad sysselsättning.

Med pedagogisk utveckling, individuella planer enligt LSS och mål för självständighet kan fler i gruppbostraden utvecklas, särskilt de yngre.

Det skall finnas två heminstruktörer för synskadade och en för döva och hörselskadade.

Funktionsnedsatta ska i ökad utsträckning kunna få en personlig assistent som talar hemspråket.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

När det egna sociala skydds nätet havererar ska samhället också finnas där. Alla människor har rätt till ett liv präglad av självständighet, delaktighet och respekt. Alla barn har rätt till en trygg och säker uppväxt. Då krävs ett välutbyggt, tidigt och målinriktat förebyggande arbete men också hjälp till människor att hitta tillbaka när det väl gått snett. I en rättvis och modern stad ska också de som är hemlösa eller har missbruksproblem få hjälp att ändra sin livssituation. Stockholm ska erbjuda stöd och skydd till de kvinnor och barn som utsätts för våld och sexuella övergrepp, t ex genom inrättande av Kvinnofridscentra. Personer som utsätts för våld i

enkönade parrelationer ska även omfattas av detta skydd och stöd. Kampen mot våld i hemmet ska fortsätta. Kvinnor med psykiska funktionshinder eller missbruk behöver särskilt uppmärksammas.

Barn, unga och vuxna som lever i miljöer där det lätt riskerar att gå snett i livet kan och ska uppmärksammas tidigt. Förebyggande samt tidiga och riktade insatser ska sättas in i samarbete med andra aktörer som kan underlätta för individerna. Förebyggande och tidiga insatser till barn och ungdomar ska prioriteras och förstärkas. Särskilt gäller detta barn till missbrukande föräldrar och föräldrar med psykisk funktionsnedsättning.

Samverkan mellan skola, socialtjänst och polis ska öka, för att förebygga, förhindra och minska droganvändningen bland unga.

Psykiskt funktionshindrade ska erbjudas möjligheten till praktikplats, arbete och träffpunkter. Det ska finnas öppna, ej biståndsbedömda, verksamheter tillgängliga varje dag. Förutom att behålla verksamheten vid Arbetscentrum föreslår vi att ytterligare en dagverksamhet för psykiskt funktionshindrade inrättas

Fältassistenternas uppsökande arbete är oerhört viktigt i det förebyggande arbetet gentemot ungdomar, bland annat för att motverka kriminalitet och missbruk. Före sammanslagningen av nämnderna på Södermalm hade vi tillgång till fem fältassistenttjänster. Nu har vi fyra tjänster. Vi föreslår en utökning till sex tjänster. Det är en viktig verksamhet för att förebygga våld och missbruk hos ungdomarna.

Föräldraverksamhet i samverkan med mödravårdscentralen och barnavårdscentralen ska utvecklas för att tidigt kunna sätta in lämpliga åtgärder. I syfte att förstärka det förebyggande och icke biståndsbedömda arbetet för barn föreslår vi att en Familjecentral inrättas i stadsdelen. Familjecentralen kan innebära öppen förskoleverksamhet och gärna mödravårdscentral och barnavårdscentral i samverkan med landstinget, men också kuratorer och socialpedagoger. Hit kan till exempel nyblivna föräldrar och ensamstående vända sig och besöka stimulerande aktiviteter för sina barn och, om de behöver, få hjälp av pedagoger och socialtjänst.

Stadsmiljöverksamhet

Alla stockholmare har rätt att leva i en ren, fräsch och trygg miljö. Stockholm med dess närhet till vatten och grönområden har stora möjligheter att erbjuda alla invånare en god livskvalitet. Staden ska ha tillgängliga, inbjudande och spännande miljöer för rekreation och fritid i närområdet. Stockholmarna ska få bo i en stad som förenar storstadens puls med vacker natur. Det är viktigt att bevara de befintliga grönytorna i Södermalms parker.

I Stockholm ska det vara lätt att promenera, idrotta och cykla till jobbet och skolan eller affären. Stadsdelsnämndens invånare och verksamhet ska engageras i miljöfrågor genom ett återupptaget lokalt, demokratiskt miljöarbete, i vilket bland annat Agenda 21-arbete ingår, för att öka medborgarnas inflytande.

Södermalms parker ska av de boende i stadsdelen och besökare upplevas som välstädade och trygga. Därför måste städningen av de hårdast belastade parkerna kraftigt utökas. Antalet papperskorgar utökas och töms oftare. Antalet toaletter i parker utökas. Buskar och träd beskåras för att skapa en tryggare fysisk miljö och belysningen i parkerna förbättras där så krävs.

Arbetet med att utveckla Götgatan till en riktig gågata ska fortsätta.

Ekonomiskt bistånd

De invånare i stadsdelen som söker ekonomiskt bistånd ska behandlas med respekt och deras ärenden ska hanteras rättssäkert och med korta handläggningstider. Barnperspektivet måste alltid genomsyras i kontakter och beslut. Det innebär att barnens väl och framtida möjligheter till ett gott liv måste prioriteras och vara vägledande för samtliga överväganden som görs. De riktlinjer som den borgerliga majoriteten har infört slår hårt mot utsatta människor. Finansskrisen, försämrade sjukförsäkring och arbetslöshetskassa gör att flera tvingas att söka försörjningsstöd. Ekonomiskt bistånd skall ges utifrån en helhetssyn och vara anpassat efter förutsättningar och möjligheter på arbetsmarknaden. Resurser skall fördelas i ett särskilt anslag så att övriga verksamheter inte drabbas när behoven av ekonomiskt bistånd ökar.

Även personer med ekonomiskt bistånd som försörjning är i behov av att kunna röra sig utanför sitt bostadsområde, för att handla, söka jobb eller hälsa på bekanta etcetera. Därför anser vi att det är viktigt att även SL-kort inkluderas i levnadsomkostnaderna så att deras stadsdelsarrest hävs.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetslösa både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning, men när det är svårt att ta sig in, eller tillbaka på arbetsmarknaden så ska staden finnas som stöd. Vägen till egen ekonomisk försörjning ska utgå ifrån den enskildes förutsättningar och möjligheter på arbetsmarknaden. All den kunskap och vilja till arbete som finns hos de stockholmare som idag står utanför arbetsmarknaden måste tas tillvara. Fler kommunala arbetstillfällen ger många fler jobb. Målet är att hjälpa människor till en långsiktig anställning. Särskilt prioriterade målgrupper är ungdomar och långtidsarbetslösa.

Under perioder kan människor behöva ekonomiskt stöd och hjälp att finna vägen tillbaka till arbetslivet. Då ska stadsdelsnämnden, där både arbete, arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd finns samlat, hjälpa till.

Stadsdelsnämnden ska bedriva en lokal arbetsmarknadspolitik och komplettera Jobbtorgens verksamhet. Arbetslösa med ekonomiskt bistånd ska få hjälp tillbaka till arbetslivet genom ett brett spektrum av åtgärder såsom utbildningsinsatser, kommunala matchningsfunktioner eller hjälp med att ordna praktikplatser. Samarbete ska ske med det lokala näringslivet. Ingen ung människa ska behöva vara långtidsarbetslös. Unga i riskzonen ska erbjudas ett heltidsprogram med mentorer, utbildning, yrkespraktik samt vid behov fritidsaktiviteter och föräldrastöd. Ungdomar som inte gått ut gymnasieskolan och inte arbetar ska sökas upp och motiveras, i första hand till studier.

Att ungdomar får sommarjobb är bra av många anledningar. Det är bra för deras framtida möjligheter att få jobb, de tjänar sina egna pengar och övas i att ta ansvar. Ytterligare medel måste tillskjutas för att skapa sommarjobb för ungdomar, även för ungdomar med funktionsnedsättningar. En fördubbling av antalet sommarjobb är nödvändig.